ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 26] [ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 4

Total No. of Questions : 26] [Total No. of Printed Pages : 4

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 118-M (NS)

Code No. : 118-M (NS)

ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು (ಕಿ.ಪ್ರಾ.ಶಾ.) — ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ

FACILITATING LEARNING (LPS) — ENVIRONMENTAL STUDIES

(ಮರಾಠಿ ಭಾಷಾಂತರ)

(Marathi Version)

(ಹೊಸ ಪಠ್ಯವಸ್ತು)

(New Syllabus)

ದಿನಾಂಕ : 09. 06. 2017]

Date : 09. 06. 2017]

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10.00 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1.00 ರವರೆಗೆ] [ಪರಮಾವಧಿ ಅಂಕಗಳು : 60

Time : 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 60

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ

Register Number of the Candidate

भाग - I

खालील प्रत्येक प्रश्नाला **चार** पर्याय दिलेले आहेत. अति योग्य उत्तर निवडा आणि उत्तर-पुस्तिकेत लिहा. **सर्व** प्रश्न सक्तीचे आहेत. 10 × 1 = 10

1. वनस्पती स्वतःचे अन्न स्वतः तयार करण्यासाठी खालीलपैकी कोणत्या कच्च्या पदार्थाचा उपयोग करतात ?

   (A) नैट्रोजन (B) ऑक्सीजन

   (C) कार्बन डायऑक्साईड (D) हैड्रोजन.

2. कनिष्ठ प्राथमिक शाळतील लहान मुलांचे (अध्ययन कर्त्यांचे) लक्ष देण्याचा अवधी कमी असण्याचे कारण

   (A) कडक शिस्त पालन (B) अध्यापन तंत्रातील बदल

   (C) एकाग्रतेत त्वरीत बदल (D) फावल्या वेळेत वाद करणे.

3. परिसर अध्ययनासाठी शिफारस केलेल्या गुणित उगमाच्या अध्ययनात .... हे अतिशय महत्वाचे अध्ययन उगम (स्रोत) आहे.

   (A) दूरदर्शन (B) मूलस्थान

   (C) रेडिओ (D) पाठ्यपुस्तक ।

4. यशपाल समिती शिफारशीनुसार अध्ययन यावर सुधारीत केलेले आहे.

(A) व्यापक (सर्वकष) (B) सोपे

(C) कठीण (D) तणाव रहीत.

5. मुलामध्ये निरीक्षण कौशल्यांचा विकास करण्यासाठी कोणती कृती पुरवाल ?

(A) किटकाना ओळखणे (B) खेळात गुंतविणे

(C) फुलाचे चित्र काढणे (D) माहितीचा संग्रह करणे.

6. राष्ट्रीय पालळीवर शाळेतील अभ्यासक्रम चौकटीनुसार रचणारी अग्र स्थानी असणारी शिक्षण संस्था ही आहे.

(A) NCTE (B) NCERT

(C) UGC (D) DSERT.

7. अनुभवात्मक अध्ययनाच्या आयोजनाचे मुख्य उद्दिष्ट्य हे आहे.

(A) शिक्षकाने वर्गखोलीत अध्यापन करणे

(B) वर्गखोलीमध्ये विद्यार्थ्यांना स्वातंत्र्य देणे

(C) वर्गखोली वास्तविकतेच्या जवळ आणणे

(D) शिक्षकाने वळा-पत्रकानुसार जाणे (पालन करणे).

8. मुलामध्ये सूक्ष्मजीव या परीकल्पनेच्या विकासासाठी लागणारे अत्युत्तम साधन हे आहे.

(A) दूरदर्शक (B) दुर्बिण

(C) चित्र फित (Film Slides) (D) सूक्ष्मदर्शक.

9. स्वयं-माल्यमापनासाठी खालीलपैकी कोणती एक तपशील यादी नाही ?

(A) विद्यार्थ्यांचे गट करणे (B) विषयाची मौल्यांकन सची (rubric)

(C) पर्यायी कृती (D) घटक योजना.

10. परिसर प्रयोग आणि खेळ यावरील पुस्तक प्रकाशित करणारी राज्य संस्था ही आहे.

(A) DSERT

(B) कर्नाटक राज्य विज्ञान परिषद

(C) NCERT

(D) कर्नाटक पाठ्यपुस्तक संघ.

भाग - II

खालीलपैकी कोणत्याही **पाच** प्रश्नांची उत्तरे लिहा. प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर **अर्ध्या** पानापेक्षा जास्त असू नये : $5 \times 2 = 10$

11. बालकाच्या अध्ययनामध्ये सामाजिक परिसराच्या होणाऱ्या प्रभावाचे संक्षिप्तपणे वर्णन करा.

12. प्राथमिक शाळेतील परिसर अध्ययनाची अध्यापन-अध्ययनाची चार उद्दिष्ट्ये कोणती आहेत ?

13. ''परिसर अध्ययन हे संयुक्त अभ्यास क्षेत्र आहे.'' समर्थन करा.

14. परिसर अध्ययनाच्या घटकांशाच्या विविध विषयाच्या संघटनेचे दोन फायदे लिहा.

15. इयत्ता III च्या पाठ्यपुस्तकामधून एक सारांश निवडा आणि इयत्ता III ते V साठी उप-सारांश विकसित करा.

16. तुमच्या शाळेच्या अवती भोवतीच्या परिसरातील सर्वेक्षण करण्यासाठी उपयोगिलेल्या चार ठिकाणांची नांवे लिहा.

17. परिसराबद्दल मुलाचा दृष्टीकोन जाणून घेण्यासाठी दोन प्रश्नावली तयार करा.

18. प्राथमिक शाळेतील घटकांशयुक्त अध्यापन-अध्ययन सामुग्रीचा विकास करण्याच्या दोन औचित्यांचे विश्लेषण करा.

भाग - III

खालोल प्रत्येक प्रश्नाला पर्यायो प्रश्न आहेत. त्यापैकी **एकाचे** उत्तर लिहा. प्रत्येक प्रश्नांचे उत्तर **एक** पानापेक्षा जास्त असू नये : $8 \times 5 = 40$

19. निसर्गातील भौतिक घटकाचे जीवशास्त्रीय घटकाशी असणाऱ्या आंतर परावलंबनाचे योग्य उदाहरणासह वर्णन करा.

किंवा

बालपणाच्या विकासातील पाच महत्वाच्या व्याप्तींचे उदाहरणासह वर्णन करा.

20. वर्गखोलीमध्ये परिसर अध्ययनाचे अध्यापन करताना शिक्षकाला उदभवणारी आघातकारी आव्हाने कोणती आहेत ? चर्चा करा.

किंवा

'स्वयं-शेजारीपण-समाज राष्ट्र' चा शोध घेण्यासाठी बालकाला परिसर अध्ययन कसे मदत करते ? चर्चा करा.

21. ''राष्ट्रीय अभ्यासक्रम शालेय शिक्षणासाठीच्या चौकट (NCFSE - 2000) कार्याने सर्व तऱ्हेच्या शालेय स्तरावर परिसर घटक अंतर्भूत करण्याची गरज व्यक्त करून प्रसिद्धी दिली.'' या विधानाचे स्पष्टीकरण करा.

किंवा

NCF 2005 च्या आधारे NCERT पाठ्यक्रमातील परिसर अध्ययनाच्या तीन उद्दिष्टांचे विश्लेषण करा.

22. NCF 2005 आणि परिसर अध्ययनाची अधोरेखीत केलेली पाच मार्गदर्शक तत्वे लिहा. त्यांच्या उपयुक्ततेचे वर्णन करा.

किंवा

परिसर अध्ययनातील अनुभव आधारीत अध्ययन फायद्यांचे वर्णन करा.

23. 'विचारांचे काहुर' यामधील शिक्षक आणि विद्यार्थ्यांच्या भूमिकेची चर्चा करा.

किंवा

परिसर अध्ययनाच्या वर्गखोलीमध्ये मार्गदर्शक पद्धतीने लागू केलेल्या पाच कृतींचे उदाहरणासह वर्णन करा.

24. तुमचा शालेय परिसर कचरा मुक्त करण्यासाठी आवश्यक असणाऱ्या आयोजित कृतींची यादी करा.

किंवा

परिसर अध्ययनातील एका पाठाची तुम्ही निवड करा आणि 5E नमुन्याच्या अध्यापनातील प्रत्येक पायरीसाठी योग्य कृती लिहुन पाठ योजना तयार करा.

25. "निसर्गाचा वापर संपन्मूल म्हणून कसा कराल ?" विश्लेषण करा.

किंवा

"क्षेत्र सहली बालकामध्ये (मुलांमध्ये) निरीक्षण विकास आणि नोंदी करण्याच्या कौशल्याच्या उत्तम संधी पुरवितात." याचे विश्लेषण करा.

26. परिसर अध्ययनाच्या वर्गात परिसर कृतींचा वापर करण्यासाठी पाच स्थितींची रचना करा.

किंवा

परिसर अध्ययनातील परिकल्पनांचा विकास करण्यासाठी आवश्यक पाच अध्यापन-अध्ययन साहित्यांची यादो करा आणि वर्णन करा.